

Szentgotthárd és Térsége Iskola Arany János 1-4. Évfolyamos
Általános Iskolája

Könyvtár-pedagógiai program

Készítette: Csehné Farkas Marietta
könyvtáros-tanár

Jóváhagyta: Balogh Éva
intézményvezető

Szentgotthárd, 2013.01.30. módosítva: 2017.09.01.

Tartalom

A könyvtár adatai	2
Az iskolai könyvtárra vonatkozó jogszabályok.....	2
Helyzetelemzés.....	4
1. A könyvtár szerepe az iskola pedagógiai programjában	4
2. A könyvtár-pedagógia helyzete és szerepe az intézményben.....	4
Felhasznált források jegyzéke	6
Nevelési program	7
1.1 Fejlesztési területek, módszertani alapelvek, kulcskompetenciák (NAT).....	7
1.2 A kerettantervek bevezetői	9
1.3 Fejlesztési program, IFLA-UNESCO közös nyilatkozat	9
1.3.1. Az információs műveltség elsajátíttatása	10
1.3.2. Az olvasóvá, könyvtárhasználóvá nevelés	10
1.3.3. Tanórai célkitűzések	11
1.4. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás	12
2. Oktatási program	13
2.1. Könyvtár-pedagógiai tanterv	13
2.2. Tanórán kívüli tevékenységrendszer	20

A könyvtár adatai

Az intézmény neve: Szentgotthárd és Térsége Iskola Arany János 1-4. Évfolyamos Általános Iskolája Könyvtára

Címe: 9970 Szentgotthárd, Arany János utca 2.

Fenntartó és működtető: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

Az iskolai könyvtárra vonatkozó jogszabályok

20/2012. EMMI-rendelet 163.§ (1) „Az iskolai, kollégiumi könyvtár az iskola, kollégium működéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység”.

20/2012. EMMI-rendelet 165. § (1) könyvtári felszerelések, eszközök

20/2012. EMMI-rendelet 165. § (4) „...a könyvtáros-tanár nem csak információt szolgáltat, hanem nevelő-oktató tevékenységet folytat, melyet könyvtár-pedagógia programja irányít.”

20/2012. EMMI-rendelet 166. § (1)c „A könyvtáros könyvtár-pedagógiai programja szerint tanórákat tart.”

20/2012. EMMI-rendelet 166. § (2) a „, egyéb foglalkozás: a tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú foglalkozás, amely a tanulók fejlődését szolgálja”

20/2012. EMMI-rendelet 167. § (1) „az iskolai, kollégiumi könyvtár gyűjteményét a helyi pedagógiai programnak megfelelően, a tanulók és a pedagógusok igényeinek figyelembevételével kell fejleszteni”

20/2012. EMMI-rendelet 165. § (4) „, A könyvtáros-tanár a nevelő-oktató tevékenységét könyvtár-pedagógiai program alapján végzi, mely a nemzeti alaptanterv és a választott kerettantervek alapján készül, és szerves részét képezi az iskola helyi pedagógiai programjának.”

2011. évi CXCV. tv. 46. § (6)c „A tanuló joga, hogy igénybe vegye az iskolai, kollégiumi könyvtári szolgáltatásokat.”

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről;

2013. évi CCXXXII. törvény A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról

243/2003. (XII. 17.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról;

3/1975. (VIII. 17) KM-PM együttes rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról;

110/2012. Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról

48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet A nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről

17/2014. (III.12.) EMMI rendelet A tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről

Az idézetek forrása: Iskolai könyvtárakra vonatkozó legalapvetőbb jogszabályi előírások

Szakmai értelmezés: Összeállította a Könyvtárostanárok Egyesületének elnöksége 2013.január

8. <http://konyvtarostanar.wordpress.com/>

(utolsó letöltés: 2017. május 25.)

Helyzetelemzés

1. A könyvtár szerepe az iskola pedagógiai programjában

Az iskola helyi pedagógiai programjának alapelvei közé tartozik:

„A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztése és az általános műveltséget megalapozó alapfokú nevelés és oktatás biztosítása”.

Ennek megfelelően az iskolai könyvtárnak, mint helyszínnek és a könyvtár-pedagógiának nem csak a tanulók személyiségfejlődésére lehet hatása, hanem segítheti az információs kultúra megismerését, a benne való eligazodást, a tanulást, és szolgálhatja az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, valamint az általános műveltség megalapozását.

2. A könyvtár-pedagógia helyzete és szerepe az intézményben

A könyvtár pedagógiai jellemzői

- Támogatja és erősíti az iskola pedagógiai programjában és helyi tantervében megfogalmazott célok megvalósítását.
- Együttműködik a nevelőtestülettel az egyéni és hatékony tanulási szokások kialakításában, a kommunikációs képességek fejlesztésében – az információkeresés technikáját megismertetve, gyakoroltatva, a tanulás feltételeit biztosítva.
- Biztosítja a pedagógiai programban tervezett könyv-és könyvtárhasználati órák megtartását.
- Biztosítja az olvasás lehetőségét, az információforrásokat és az iskolai könyvtári szolgáltatásokat.
- Kapcsolatot tart a többi intézmény könyvtárával, valamint a Móra Ferenc Városi Könyvtárral.

A könyvtár technikai jellemzői

A könyvtár az iskola emeletén található. Alapterülete 65 m², tanulótere 13 férőhelyes, tehát nem alkalmas egy teljes osztály egyidejű fogadására.

Szakszerűen elhelyezett és feltárt gyűjteménye 6500 dokumentumot tartalmaz.

Szabadpolcon elrendezett kölcsönözhető és kézikönyvtári állományának nyilvántartása és kezelése a Szikla integrált könyvtári program segítségével történik.

Technikai felszereltsége: TV, video-és DVD lejátszó, 4 számítógép (ebből 2 tanulói), multifunkcionális nyomtató, internetkapcsolat.

A könyvtári feladatokat egy főállású könyvtáros-tanár látja el.

Felhasznált források jegyzéke

Dán Krisztina - Haralyi Ervinné: Könyvtárhasználati ismeretek a kerettantervben (utolsó letöltés 2017. május 25.)

<http://www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/konyvtar.doc>

Baráthné Hajdu Ágnes: Bevezetés a könyvtárhasználati ismeretek oktatásába (Bölcsészet-és Művészetpedagógiai Kiadványok 8.) Budapest: Eötvös Lóránd Tudományegyetem, 2015. 94p. (utolsó letöltés 2017. május 25.)

http://metodika.btk.elte.hu/file/TAMOP_BTK_BMK_8.pdf

Homor Tivadar: a könyvtár szerepe az iskola pedagógiai programjában (utolsó letöltés 2017. május 25.)

<http://ofi.hu/tudastar/konyvtar-szerepe-iskola>

Szentgotthárd és Térsége Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programja (utolsó letöltés 2017. május 25.)

<http://sztgarany.hu/letoltheto-dokumentumok/>

Juhászné Belle Zsuzsanna: Könyvtár-pedagógia a gyakorlatban (Szaktárnet-könyvek 23.) Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015. 203p. (utolsó letöltés 2017. május 25.)

http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/konyvtarped_a_gyakorlatban.pdf

IFLA Iskolai könyvtári útmutató. – 2. átdolgozott kiadás (utolsó letöltés 2017. május 25.)

http://www.ktep.hu/sites/default/files/ifla-school-library-guidelines_magyarul.pdf

1. Nevelési program

1.1. Fejlesztési területek, módszertani alapelvek, kulcskompetenciák (NAT)

A személyiség fejlesztése

- önművelésre nevelés,
- önálló ismeretszerzésre nevelés,
- könyvtárhasználóvá nevelés,
- olvasóvá nevelés, olvasásfejlesztés

Információs műveltség kialakítása

- a könyvtári rendszer szolgáltatásainak megismertetése,
- tájékoztató segédletek használatának elsajátítása (megfelelő eszközök megtalálása)
- a könyvtári dokumentumok használatához szükséges tudás megalapozása,
- az információ megszerzésének, értékelésének, szelektálásának és felhasználásának készségeinek fejlesztése,
- problémamegoldás, mely egyben a tanulási technikák alkalmazásának összetevője is.

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

Ismerje meg a tanuló az iskolai könyvtár tereit, állományát. Legyen tisztában a könyvtár alapszolgáltatásaival és a használat szabályainak betartásával. Alsó tagozatban a tanulók elsajátítják az olvasás technikáját, és ez minőségi ugrást jelent a könyvtár-pedagógiában. Cél az olvasási tudás elmélyítése. Látogassa gyakran a könyvtárat, olvasson rendszeresen. Az alapfokú könyvtárhasználathoz szükséges ismeretek elsajátítása az elérendő cél. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített ismeretszerzést, fejlessze beszédkulturáját, tanulási szokásait.

Dokumentumismeret- és használat

Különböztesse meg az elterjedt dokumentumtípusokat, ismerje meg használatukat. Ismerje meg az elektronikus források formai, tartalmi jellemzőit. Ismerje meg a tanuló az adott műveltségterület fontos dokumentumait (gyermeklexikonok, enciklopédiák, szótárak, általános lexikonok) és modern ismerethordozókat.

Tájékozódjon a könyvtárban található gyermek folyóiratokban.

Ismerje fel a dokumentumok minimális azonosító adatait (szerző, cím), legyen képes adatokat kikeresni. Használja a könyvek tájékoztató apparátusát (tartalom, mutatók)

A források azonosító adatainak megállapítására törekedjen.

A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata

Ismerje meg az életkorának megfelelő fontosabb kézikönyvtári forrásokat (gyermeklexikonok, enciklopédiák, szótárak).

Gyakorolja a lexikonok és kézikönyvek használatát olvasás közben (szócikk, élőfej, mutatók).

Készségszinten tájékozódjon tankönyvekben, munkafüzetekben, antológiákban a tartalomjegyzék, a fejezetek és a mutatók alapján. (4. évfolyam)

Segítséggel gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített anyaggyűjtést (jegyzetelés, lényegkiemelés), önálló információszerzést. (4. évfolyam)

Önművelés, a szellemi munka technikája

Iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához segítséggel tudja kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit.

Segítséggel legyen képes hagyományos dokumentumokból és modern ismerethordozókból információt meríteni, felhasználni és a forrásokat megjelölni. (4. évfolyam)

A megszerzett információkat legyen képes elemezni, rendszerezni és róluk szóban beszámolni. (4. évfolyam)

Tudja használni különböző dokumentumok tájékoztató apparátusait (mutatók, tartalomjegyzék, képek, fejezetcímek).

1.2 A kerettantervek bevezetői

A kerettanterv életkortól függően két tantárgyba integrálja a könyvtárhasználatot. 1-5-ig a magyar nyelv és irodalomba, 6-10-ig az informatikába.

A magyar nyelv és irodalom tantárgyban elsősorban a könyvtárhasználat során fellelt információ feldolgozása zajlik.

Az informatika tárgyba integrálódott könyvtárhasználat tantárgyban az ismeretek a könyvtárra, mint információtároló és szolgáltató egységre, a dokumentumokra, mint forrásokra, és elérhetőségüket biztosító tájékoztató eszközökre vonatkoznak.

Az önművelésre nevelés az osztályfőnöki órákon is folyik, a tantervében is szerepel.

A könyvtárhasználat természetéből fakadóan tantárgyközi, s ezt igazolja az is, hogy a kerettantervben szereplő tantárgyak szinte valamennyi évfolyamán találhatunk könyvtárhasználatra vonatkozó tananyagot, illetve a tanulók önálló ismeretszerzésére, alapozó feladatokat, ajánlásokat vagy éppen elvárásokat.

Az alapfokú nevelés-oktatás kezdő szakasza

(1–4. évfolyam)

Általános fejlesztési követelmények

Az iskolai könyvtár rendszeres látogatásával szerezzon tapasztalatokat a könyvtárban végezhető tevékenységekről. Tudja azonosítani a könyvtár tereit és állományrészeit. Ismerje meg a könyvtár használatának módját és a könyvtárban való viselkedés szabályait. Ismerje a főbb dokumentumfajták jellemzőit, és tudjon információkat keresni az életkorának megfelelő anyagokból. Legyen képes használni az életkorának megfelelő segédkönyveket. Megadott forrásból tudjon tényeket, adatokat kiemelni. Legyen képes gyermekkönyvek és - folyóiratok szerkezetében eligazodni, a kiválasztott szövegrészek tartalmáról beszámolni. Tudja a felhasznált dokumentum főbb adatait megnevezni. Tapasztalatain keresztül ismerje fel a könyvtár szerepét a tanulásban és a szabadidős tevékenységekben. Ismerje meg a lakóhelyi gyermekkönyvtárat, és használata során tudja alkalmazni az iskolai könyvtárban szerzett tapasztalatit.

1.3. Fejlesztési program, IFLA-UNESCO közös nyilatkozat

„Az iskolai könyvtár a feladatok sikeres ellátásához, napjaink információra és tudásra alapozott társadalmában való eligazodáshoz szükséges alapvető információt és elképzeléseket, gondolatokat biztosít. Az iskolai könyvtár a tanulókat permanens tanulási készségekkel fegyverzi fel és fejleszti képzelőerejüket, lehetővé téve azt, hogy felelős állampolgárokként éljenek.” (Az IFLA és az UNESCO közös nyilatkozata)

Célunk, hogy tanulóinkkal négy év alatt (az alapozó szakaszban) megszerettessük az olvasást, képessé, alkalmassá neveljük őket arra, hogy a könyvtárat, mint a szellemi munka műhelyét, a tanulásban és a szórakozásban, az önképzésben felhasználható és felhasználandó írásos

dokumentumok valamint más formátumú, információszerző eszközök gyűjteményét megismerjék, hogy azokat a későbbiekben célszerűen, és felkészülten használni akarják és tudják.

Hosszú távú célunk a személyiség fejlesztése terén a könyv- és könyvtárhasználattal összefüggő igények és szokások kialakítása. Ilyenek az önművelés, önképzés, tájékozottság, könyvtárhasználat és olvasás igénye. Bár nem kizárólagosan, de a könyvtár is hozzájárul a következő személyiségjegyek kifejlesztéséhez: aktivitás, kezdeményezőkézség, önállóság, kreatív gondolkodás, kritikus gondolkodás, érdeklődés az új iránt, koncentráció, a helyzetnek megfelelő magatartás, rendszeret, önbizalom. A személyes példa is nagy személyiségformáló erő, ezért fontos a könyvtáros-tanár viselkedése, példaadása is.

1.3.1. Az információs műveltség elsajátítása

A könyvtárhasználati ismeretek elsajátítása és a tanulási-, önművelési kultúra fejlesztése tantárgyközi feladat, amely az egész nevelőtestület közös ügye. Iskolánk akkor tudja a könyvtár használatára, önművelésre nevelni diákjait, ha ez a feladat áthatja a pedagógiai program egészét. Az iskolai könyvtár gyűjteménye széleskörűen tartalmazza azokat az információhordozókat, információkat, amelyeket az iskola, oktató, nevelő tevékenységében hasznosít. A tanulókkal való differenciált foglalkozás szolgálja az ismeretek elsajátítását, a tanulást, az önművelést, a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a magatartási problémákkal küszködő tanulók beilleszkedését, a szociális, kulturális hátrányok leküzdését. Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében a helyi tanterv szerint szervezi és – a nevelőtestülettel együttműködve – valósítja meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését, egyúttal széleskörű lehetőséget kínál az olvasásfejlesztésre, a csoportos és egyéni tanulás technikáinak, módszereinek elsajátítására, a személyiség komplex és differenciált fejlesztésére.

1.3.2. Az olvasóvá, könyvtárhasználóvá nevelés

Az olvasóvá nevelés az iskolai könyvtárunkban végig kíséri az alsó tagozat négy esztendejét. Az olvasásfejlesztés tantárgyközi feladat, az egész tantestület közös felelőssége, célunk pedig tanítványaink értő, igényes olvasóvá nevelése. Iskolai könyvtárunk széleskörű lehetőséget kínál az olvasás-fejlesztésre, a csoportos és egyéni tanulás technikájának, módszereinek elsajátítására, a személyiség komplex és differenciált fejlesztésére. Kiemelt szerepet kap az

olvasás megszerettetése diákjainkkal, hiszen ez az olvasóvá nevelés legelső és legalapvetőbb lépcsőfoka. Ennek érdekében fontosnak tartjuk, hogy a gyermekirodalmi dokumentumbeszerzések naprakészek legyenek, a kortárs gyermekirodalmi művek beszerzése folyamatos legyen, gyűjteményünk pedig olyan könyveket tartalmazzon, amelyeket szívesen lapoznak a gyermekek, megfelelnek életkori sajátosságaiknak, érdeklődésüknek. Végző célunk az, hogy a gyermek – sokszor a családi és társadalmi hatások ellenére – örömmel, belső igénytől hajtva olvasson, lehetőség szerint szépirodalmat, ami elengedhetetlen a szellemi, lelki, erkölcsi fejlődéséhez.

1.3.3. Tanórai célkitűzések

Az önálló ismeretszerzés elsajátítása érdekében az iskola tantervi programja szerint szervezi és a nevelőtestülettel együttműködve valósítja meg a tanulók könyvtárhasználati felkészítését, segíti információkezelési szokásaik kialakítását. Segíti a tanulási képesség fejlesztését és a tanulók könyvtárhasználati műveltségének megalapozását. A könyvtárhasználati órák alsó tagozaton a magyar nyelv és irodalom tantárgyba vannak integrálva. Formái: könyv- és könyvtárhasználati órák, könyvtárhasználati ismeretek alkalmazása szakórákon.

A könyvtárhasználati eszköztudás és képesség-együttes megszerzéséhez az alapokat a könyvtáros-tanár irányításával szerezheti meg a diák, de annak továbbépítéséért, az önálló ismeretszerzés és tanulás képességének a kialakításáért minden pedagógusnak tenni kell az iskolában. A tanórák szervezésénél a következő didaktikai alapelvek követendők: motiváció, tervszerűség, a tananyag elrendezése, a téma választása, aktivitás, szemléletesség, differenciálás, ellenőrzés, mérés, értékelés.

A könyvtárhasználati órán (foglalkozáson) használt módszerek és munkaformák: csoportmunka, páros munka, frontális osztálymunka, egyéni munka, tanári közlés, magyarázat, megbeszélés, szemléltetés, szerepjáték.

1.4. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás

Az iskola pedagógiai tevékenységének szerves része a tehetséggondozás és a lemaradók felzárkóztatása. E tevékenységek egyik sarkalatos követelménye a tartós, személyes kapcsolat, amelynek kialakításában fontos szerepet tölt be a könyvtáros-tanár. Elfogadó, bátorító, egyénhez igazodó módon megszólító, nem minősítő, nem büntető hozzáállással, egyénre szabott feladatokkal, valamint demokratikus légkörével könyvtárunk nem csupán eszközöket szolgáltat a gyerekeknek, hanem természetes színtere a tartós, bizalmas emberi kapcsolatok megteremtésének is. A szokványostól eltérő gondolkodás támogatása, a motivációs bázis erősítése, a dicséret, biztatás, igényesség, személyes foglalkozás, kitüntetett figyelem a tartós, gyerek és pedagógus közötti hosszú távú együttműködés megalapozását szolgálja.

2. Oktatási program

2.1. Könyvtár-pedagógiai tanterv

Alsó tagozatban a könyv-és könyvtárhasználati órák befogadó tárgya a magyar nyelv és irodalom.

A könyvtárhasználati órák éves megoszlása:

évfolyam	óraszám
1.	2
2.	3
3.	4
4.	4

A könyvtárhasználati tananyag mikro terve

1-4. évfolyam

Általános fejlesztési követelmények:

- Az iskolai könyvtár rendszeres látogatásával szerezzon tapasztalatokat a könyvtárban végezhető tevékenységekről. Tudja azonosítani a könyvtár tereit és állományrészeit. Ismerje meg a könyvtár használatának módját és a könyvtárban való viselkedés szabályait.
- Ismerje a főbb dokumentumfajták jellemzőit és tudjon információkat keresni az életkorának megfelelő anyagokból.
- Legyen képes használni az életkorának megfelelő segédkönyveket
- Megadott forrásból tudjon tényeket, adatokat kiemelni.
Legyen képes gyermekkönyvek szerkezetében eligazodni, a kiválasztott szövegrészek tartalmáról beszámolni.
Tudja a felhasznált dokumentum főbb adatait megnevezni
- Tapasztalatain keresztül ismerje fel a könyvtár szerepét a tanulásban és a szabadidős tevékenységekben.

Ismerje meg a lakóhelyi gyermekkönyvtárat és használata során tudja alkalmazni az iskolai könyvtárban szerzett tapasztalatait.

1. évfolyam

Általános célok, feladatok:

- Ismerkedés a könyvtárral
- Könyvtárhasználati szokások kialakítása
- Élményszerzés

Tananyag, témakörök:

- A könyvtár megismerése (funkcionális terek)
- magatartási, viselkedési szabályok
- kölcsönzés, könyvek óvása
- versek, mesés,- képeskönyvek megismerése

Tevékenységek:

- könyvtári terek megfigyelése
- szerepjátékok (viselkedés, könyvtárhasználat)
- mesehallgatás, illusztráció
- mese,- versgyűjtemények, képeskönyvek nézegetése

Felhasznált taneszközök:

- teljes könyvtári eszköztár
- eligazító táblák
- vers,- mesegyűjtemények, képeskönyvek
- Huga Ibolya: Könyvek és könyvtárak titkai 1-2. osztály.- Celldömölk, Apáczai Kiadó

2. évfolyam

Általános célok, feladatok:

- a könyvtár főbb állományrészeinek megismerése
- könyvtárhasználati szabályok, szokások, normák
- alapvető dokumentumok tartalmi, formai elemei
- tájékozódás gyermekkönyvekből (mese,- versgyűjtemény)
- betűrend a könyvtárban

Tananyag, témakörök:

- alapvető állományrészek
- könyvtárhasználat szabályai
- dokumentumok tartalmi, formai elemei
- tájékozódás különböző dokumentumokról (pl. tartalomjegyzék)
- gyermeklexikonok, gyermekenciklopédiák
- vers,- és mesegyűjtemények
- gyermekfolyóiratok (jelenleg nincs)

Tevékenységek:

- keresés a polcokon
- tájékozódás állományrészekben
- betűrendbe sorolás
- dokumentumok tanulmányozása, összehasonlítása tájékozódás (képek, tartalom)
- gyermeklexikonok, enciklopédiák használata
- vers,- mesegyűjtemények, sorozatok keresése

Felhasznált taneszközök:

- könyvtári eszköztár

- gyermeklexikonok, gyermekenciklopédiák
- vers,- mesegyűjtemények
- Huga Ibolya: Könyvek és könyvtárak titkai 1-2. osztály.- Celldömölk, Apáczai Kiadó

3. évfolyam

Általános célok, feladatok:

- ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait
- gyakorolja az önálló tájékozódást
- tudja megkülönböztetni a főbb dokumentumfajtákat (tartalmi, formai szempontból)
- ismerje meg a korának megfelelő kézikönyvek használatát
- ismerkedjen meg a fontosabb sorozatokkal
- tanulja meg az informatikai eszközök (internet) használatát

Tananyag, témakörök:

- A könyvtárhasználat rendje
- a könyvtár szolgáltatásai (kölcsonzés, helyben használat)
- állományrészek/raktári rend (betűrend, szakrend)
- jelzetek
- dokumentumismeret:
  - dokumentumtípusok (könyv, folyóirat, AV dokumentum)
  - dokumentumok adatai (szerző, cím, kiadó, illusztrátor)
  - dokumentumok csoportosítása (szépirodalom, ismeretközlő)
  - vers,- mese,- szemelvénygyűjtemények, antológiák
  - sorozatok (azonosságok, különbségek)
- tájékoztató eszközök:
  - gyermeklexikonok, enciklopédiák, szótárak tartalmi, formai

összehasonlítása

- használatuk gyakorlása (élőfej, címszó, szócikk, mutatók, fejezetek)

Tevékenységek:

- eddig megismert tevékenységformák gyakorlása
- könyvek keresése a polcokon és visszaosztása
- raktári rend áttekintése
- tájékozódás különböző dokumentumokról
- kézikönyvek használata
- önálló ismeretszerzés és tájékozódás gyakorlása megadott könyvekből
- internethasználat gyakorlása

Felhasznált taneszközök: ugyanaz, mint előző évfolyamokon + számítástechnikai eszközök

- Gyermánné Huga Ibolya: Vár a könyvtár: Könyvtárhasználat 3-4. osztályosoknak.- Celldömölk, Apáczai Kiadó

4. évfolyam

- tudja használni a fontosabb kézikönyveket
- gyakorolja az önálló ismeretszerzést könyvekből, kézikönyvekből, internet segítségével
- tanév végén kimeneti mérés az alsó tagozatos könyvtárhasználati ismeretekből

Általános célok, feladatok:

- a 3. évfolyamon tanultak, továbbá:
- iskolai könyvtár rendszeres használata
- tudja megkülönböztetni a főbb dokumentumfajtákat (tartalmi, formai) és gyakorolja használatukat

Tananyag, témakörök:

- tájékozódás a főbb állományrészekben
- ismerkedés a lakóhelyi gyermekkönyvtárral, szolgáltatásaival
- dokumentumok típusai
- könyvtári betűrend
- Magyar értelmező kéziszótár, Magyar szinonimaszótár, Képes diákszótár, A magyar helyesírás szabályai, valamint lexikonok és enciklopédiák szerkezeti felépítése, használata, összehasonlítása
- a könyv formai elemeinek (kötéstábla, címlap, könyvtest, gerinc) és tartalmi elemeinek (tartalomjegyzék, fejezet) megismerése, a könyvek tartalomjegyzékének használata
- gyermekfolyóiratok szerkezeti felépítése, nem nyomtatott dokumentumok típusai
- keresési technikák az interneten
- adatgyűjtés

Tevékenységek:

- könyvek keresése a polcokon (gyakorlás)
- tájékozódás az egyes állományrészekben, keresés, visszaosztás
- könyvajánlás készítése
- önálló ismeretszerzés gyakorlása
- alapvető kézikönyvek használatának gyakorlása (tények, adatok gyűjtése)
- internet használata
- gyermekfolyóiratok olvasása (lehetőség szerint)

Felhasznált taneszközök:

- teljes könyvtári eszköztár
- könyvtári eligazító táblák
- gyermeklexikonok, enciklopédiák, szótárak
- vers,- mesegyűjtemények, antológiák
- sorozatok

- gyermekfolyóiratok
- AV dokumentumok
- internet
- Gyermánné Huga Ibolya: Vár a könyvtár: Könyvtárhasználat 3-4. osztályosoknak.-
Celldömölk, Apáczai Kiadó

2.2. Tanórán kívüli tevékenységek

- vers- és mesemondóversenyek
- Magyar népmese napján vetélkedő
- olvasókör 3. és 4. évfolyamokon
- rendszeres könyvajánlás
- olvasónapló

Szentgotthárd, 2017. május 31. .... Csehné Farkas Marietta
 .....könyvtáros tanár